

NOVINY z našej dediny

občasník pre obyvateľov Hronca

júl 2012

Čo sa deje v našej obci a nemalo by sa, čo nás trápi a čo teší

Čo sa deje v našej obci a nemalo by sa?

V predchádzajúcom čísle našich novín som v článku o vandalizme poukázal na nepochopiteľné počínanie niekoho, kto dokáže poškodiť bez výčitiek, sebecky a bez úcty studničku na miestnom cintoríne. Dúfal som, že sa táto situácia už nezopakuje. No opak bol pravdou a mylil som sa. Studnička bola opäť v jedno nedeľné ráno nájdená poškodená, prírodné vodovodné potrubie bolo odtrhnuté, voda striekala do okolitého prostredia. Okamžite bolo v skorých ranných hodinách potrebné odstaviť vodu a poškodenú studničku odvieť do dielne obecného úradu aby nebola zničená ešte viac. O niekoľko dní bola studnička na miestnom cintoríne opäť funkčná, je umiestnená na inom mieste, trochu skrytá za stenou cieľničky aby náhodou opäť niekomu zbytočne „nestála v ceste“. Ale do kedy? Ako sa dá tento problém vyriešiť? Zrejme len nainštalovaním bezpečnostného kamerového systému, o ktorom obec uvažuje.

Nedokážem tiež pochopiť ako môže niekto úmyselne vytrhať a zničiť kvety posadené na hrobch v miestnom cintoríne alebo vziať z hrobov kahance. Aj toto sa v našej obci deje. Ďalším nepríjemným a opakujúcim sa javom v našej obci sú nelegálne skládky komunálneho odpadu, rozhádzané smeti mimo zberných nádob umiestnených na verejných priestranstvách, obaly so sladkosťami, plastové

a sklenené fľaše hodené či už na „Promenáde“ alebo pod zvonnicou.

Je veľmi veľký problém udržiavať v našej obci čistotu a poriadok. Využívame na to všetky dostupné možnosti, rozmiestnených je 12 kusov 1100 l kontajnerov na separovaný odpad. Len pre zaujímavosť uvediem, že ich celková hodnota je 4 740 EUR. Kontajnery nám boli poskytnuté v rámci projektu, ktorý sme riešili v združení Ekológ. V obci sú tiež rozmiestnené 1100 l kontajnery na komunálny odpad a vo dvore obecného úradu sú veľkoobjemové kontajnery, kde je možné uložiť objemový odpad. Zvoz tuhého odpadu z domácností je zabezpečovaný pravidelne každý týždeň, zber plastov a skla jeden krát do mesiaca. I napriek týmto opatreniam

s neporiadkom, smetami a nelegálnymi skládkami neustále bojujeme.

Nemôžeme sa však spoliehať na tzv „aktívakov“ - uchádzačov o zamestnanie, ktorí vykonávajú pre obec aktívnu činnosť na základe dohody s úradom práce. Zmenou zákona došlo k obmedzeniu možnosti zaradenia na vykonávanie aktívnych prác, keď uchádzač, ktorý počas evidencie bol už na tieto činnosti zaradený 2 krát, ďalšiu možnosť zaradenia už nemá. Upratovanie a kosenie priestranstiev a iné práce potrebné pre obec zabezpečujeme v súčasnej dobe len formou menších obecných služieb. V tomto prípade ale obec nedostáva žiadne finančné prostriedky na zakúpenie či už náradia alebo ochranných pracovných pomôcok. (pokračovanie na str. 2)

Z OBSAHU ČÍSLA ❖ Z OBSAHU ČÍSLA ❖ Z OBSAHU ČÍSLA ❖ Z OBSAHU ČÍSLA ❖ Z OBSAHU ČÍSLA

Stavanie mája

str. 3

Memoriál Júliusa Pauloviča

str. 4

Plameň

str. 5

„Pozor deti, správa letí, ved' je DEN DETÍ“

str. 6

9. jún 2012 bol významným kultúrnym sviatkom pre obec Hronec

str. 7

Jánsky guláš a jánska vatra

str. 8

Neprijemným prekvapením bolo zistenie že na Švermovej ulici (v úseku od Technosu až po rodinné domy oproti Valaskej) je nefunkčný rozhlas. Nie však z dôvodu poruchy, ale z dôvodu, že opäť niekto bezohľadný tento rozhlas poškodil tým, že odstrihol kábel. Touto nepremyslenou, bezohľadnou a nezodpovednou ľudskou činnosťou nespôsobil len materiálne škody, ale aj obmedzil možnosť obyvateľov tejto časti byť informovaní o živote a dianí v obci.

ČO NÁS TRÁPI?

• **Nedostatok finančných prostriedkov**
Riadny chod života v obci je ťažké zabezpečiť najmä z dôvodu, že podielové dane, ktoré sú jedným z hlavných príjmov obce nie sú poskytované v sume, ktorá bola v rozpočte obce plánovaná. Naposledy v mesiaci jún boli podielové dane krátené takmer o 3/4 celkového objemu. Ako má potom obec zabezpečiť prevádzku materskej školy, zvoz a uskladnenie komunálneho odpadu, financovanie prác na spracovaní projektovej dokumentácie na čističku odpadových vôd a kanalizáciu, ktorá je pre našu obec prioritou pre budúce obdobie, financovanie plánovaných investičných akcií?

I napriek nepriaznivej finančnej situácii sme ani v tomto roku sme nezabudli na našich

seniorov nad 65 rokov a držiteľov preukazu zdravotne ťažko postihnutý, ktorým obec poskytla jednorázovú finančnú výpomoc vo forme nákupnej poukážky v hodnote 15 EUR. Šikovní žiaci z našej obce boli za výborné vysvedčenie finančne odmenení. Snažíme sa zorganizovať všetky tradičné kultúrno-spoločenské a športové podujatia aby sa naši obyvatelia stretávali a trochu si oddýchli od každodenných starostí a povinností.

• **Schátralé staré nehnuteľnosti v našej obci**
Pri prechádzke našou obcou nie je možné nevnímať si niekoľko starých, schátralých budov, ktoré okrem toho, že svojim stavom špatia našu obc, ohrozujú tiež okoloidúcich. Hlavným problémom je, že tieto objekty sú v súkromnom vlastníctve. Obec tento stav rieši v rámci štátneho stavebného dohľadu, keď vlastníkom schátralých nehnuteľností nariadi vykonanie nevyhnutných úprav alebo samotné odstránenie stavby. Mnohokrát ale nie je možné takého rozhodnutia vydať a to z dôvodu, že vlastníci si zásielky od obce neprevezmú a teda nie je možné ďalej konať.

ČO NÁS TEŠÍ.

I napriek problémom a starostiam, s ktorými sa denne stretávame, teší nás, že mnohí

naši obyvatelia sa aktívne zapájajú do činnosti svojich organizácií.

Veľkú radosť nám robia mladá hasiči, ktorí sa rozhodli stráviť nie málo času na tréningoch aby boli dostatočne pripravení reprezentovať našu obec na jarnom kole hry „Plameň“.

Teší nás, že sa vždy môžeme spoľahnúť na našich dobrovoľných hasičov, ktorí majú za I. polrok tohto roku za sebou 12 zásahov - 10 krát vykonávali práce na vode a 2 krát zasahovali pri rozsiahlych požiaroch. Vynikajúcim zásahom a zodpovedným prístupom zabránili vzniku rozsiahlych škôd. Naši seniori - členovia spevokolu „Hrončianska dalarda“ pri ZO JDS tiež nezháľajú. Svoju šikovnosť prezentovali na Okresnej prehliadke speváckych skupín a sólistov seniorov okresu Brezno, kde za svoje vystúpenie zožali veľký potlesk a pochvalu.

Úspešne reprezentujú našu obec aj futbalisti, ktorým sa v uplynulom súťažnom ročníku výborne darilo

V závere môjho príspevku chcem poďakovať aj Vám všetkým, ktorým na našej obci záleží a ktorí sa akýmkoľvek spôsobom snažíte či už o jej skrášlenie, čistotu, poriadok alebo našu obec prezentujete v zahraničí a vždy sa do svojho rodiska radi vraciate.

Bohuslav Nemky, starosta obce

Obec Hronec má za sebou mesiace bohaté na kultúrno-spoločenské, zábavné a športové podujatia.

„Posolstvo k Hrámu
XXX. olympiády Londýn 2012“

20.4.2012 sme v našej obci privítali štafetu - „Posolstvo k Hrámu XXX. olympiády Londýn 2012“, Spomienkou pri pamätnej tabuli prvého olympionika - rodáka z Hronca A.Sokola a krátkym kultúrnym programom sme sa snažili podporiť myšlienku spolupatričnosti k Slovenskému olympijskému tímu, a šíriť olympijské ideály a hodnoty aj v našej obci.

(pokračovanie na str. 3)

28. apríla 2012 sme spolu so žiakmi ZUŠ z Valaskej, s deťmi z MŠ v našej obci, členmi spevokolu "Hrončianska dalarda" a členmi DHZ Hronec postavili „MÁJ“ na Námestí 6.marca.

Pre všetkých, ktorí prijali naše pozvanie bolo pripravené malé občerstvenie a v dobrej nálade pri hudbe a speve zábava pokračovala do večerných hodín.

Deň matiek sme oslávili milým kultúrnym programom 12.5.2012. Kyticu básní, piesní a melódií venovali všetkým mamám starým mamám a babičkám deti z Materskej školy v Hronci a žiaci Základnej umeleckej školy vo Valaskej. Svojím vystúpením potešil srdcia všetkých prítomných známy slovenský spevák, protagonista hudobnej relácie "Kaviareň Slávia" p. Peter Stašák.

Memoriál Júliusa Pauloviča

Dobrovoľný hasičský zbor našej obce v spolupráci s Okresnou organizáciou strany SMER-sociálna demokracia v Brezne zorganizoval 20.5.2012 už tradičnú súťaž hasičských družstiev v požiarom útok, venovanú spomienke na dlhoročného aktívneho člena DHZ p. Júliusa Pauloviča pod názvom „Memoriál Júliusa Pauloviča“ Pozvanie prijali členovia DHZ Valaská, Osrblie, Čierny Balog - Dobroč, Mýto pod Ďumbierom, Bystrá, Horná Lehota. Našu obec reprezentovali 2 družstvá mužov a 1 družstvo žien. (pokračovanie na str. 5)

Domáce ženské družstvo v zložení: Miška Medvedová, Milka Milanová, Vierka Švantnerová ml., Matka Chudicová, Zuzka Kňazíková, Slávka Plevová a Danka Syčová zvíťazilo.

Družstvo mužov II z našej obce v zložení: Pavol Kučerák, Ivan Gromus st., Ján Kuzma, Pavol Syč, Lubomír Ťažký, Ján Kuče-

rák a Pavol Chudic st. vo svojej kategórii zvíťazilo a družstvo mužov I. z Hronca v zložení: Roman Repka, Martin Gildein ml., Miroslav Dvorský, Ivan Gromus ml., Patrik Kučerák, Andrej Martinec a Martin Olšiak skončilo na 3.mieste.

Plameň
 jarné kolo na Braväcove

26. mája 2012 sa naši mladí hasiči zúčastnili jarného kola hry „Plameň“ na Braväcove“ Výborne sa im darilo vo všetkých súťažných disciplínach a v konečnom hodnotení získali nádherné 2. miesto. Poďakovanie za úspešnú reprezentáciu našej obce patrí družstvu v zložení: Peťo Chudic, Rasťo Hvolka, Dušan Brozman, Marek Matúška, Tanička Vozárová, Slávka Plevová, Nika Schmidtová, Zuzka Budajová ml., Pavol Chudic ml., a Veronika Horná.

„Pozor deti, správa letí, ved' je DEŇ DETÍ“

Ani tento rok sme nezabudli na naše deti a všetci zainteresovaní organizátori sa snažili pripraviť veselé a príjemné zábavné podujatie.

Stretli sme sa na ihrisku, kde bol milým prekvapením vysmiaty šašo, ktorý robil deťom spoločnosť celé predpoludnie. Pre všetky deti bola pripravená jazda vláčikom z Hronca na Šánske. Samozrejme vláčik mal meškanie lebo všetci netrpezlivo čakali na šaša, ktorý sa niekde stratil. Asi po 15 minútach čakania pán starosta v úlohe výpravcu dal ujovi strojuvodcovi povolenie na odchod. Aké však bolo pre všetkých veľké prekvapenie keď po niekoľkých 100 metroch už z diaľky na vláčik kýval náš stratený šašo. Všetko dobre dopadlo a spokojné deti sa v spoločnosti svojho nového kamaráta vrátili na ihrisko. Tu ich čakali pripravené rôzne zábavné a športové hry a súťaže. K nášmu podujatiu pri príležitosti MDD už tradične patria bežecké preteky, venované pamiatke 1. slovenského olympionika A.Sokola. Ten-

to rok sa organizátori rozhodli pre zmenu a preteky boli pre rôzne vekové kategórie pripravené v športovom areáli. Nechýbala ani tradičná súťaž „O rodinný putovný pohár“. Do súťaže sa prihlásilo celkom 11 rodín.

Rodičia s deťmi súťažili v rôznych disciplínach – jazda na netradičnom „pokazenom“ bicykli, štafeta s fúrikom, prekážková dráha, ktorá končila sladkými palacinkami, „trestné

hokejové strieľanie“ a zbieranie papierových smetí. Spestrením celého podujatia bolo maľovanie na tvár a jazda na koníkoch. Nikto neodišiel bez sladkej odmeny a tí ktorí sa zapojili do súťaže boli odmenení vecnými cenami.

Veľké poďakovanie patrí p. Perichtovej z Pe-kárne u st. Klauza za sladké buchty pre všetky deti a rod. Grambličkovej za hračky, ktorými sme deti odmenili.

9. jún 2012 bol významným kultúrnym sviatkom pre obec Hronec

mátor mesta Brezno ing. Jaroslav Demian, poslanci BBSK – ing. Dušan Švantner a p. Jozef Tokár, starostka obce Dolná Lehota p. Viera Hudíková a starosta obce Bacúch ing. František Kán, poslanci Obecného zastupiteľstva obce Hronec – p. Igor Nemky a p. Rudolf Kvietok, predseda Krajskej organizácie JDS – ing. František Šušlík, Mgr. Viera Pernischová – predsedníčka OO JDS v Brezne, p. Tibor Gilla, čestný predseda a ďalší zástupcovia Okresnej organizácie JDS, predsedovia ZO JDS zúčastnených obcí, správca farnosti v obci Hronec – Mgr. Miroslav Raček.

Milým vystúpením hneď v úvode všetkých potešili žiaci zo Základnej umeleckej školy vo Valaskej. Okresnú prehliadku svojim prihovorom slávnostne otvoril starosta obce Hronec p. Bohuslav Nemky. Účastníkov prehliadky pozdravila a veľa úspechov zaželala predsedníčka OO JDS Mgr. Viera Pernischová.

Po príjemných a povzbudivých slovách privítala moderátorka prehliadky p. Marcela Macíková na javisku domácu spevácku skupinu „Dalarda“ z Hronca, ktorá svojim vystúpením všetkých v hľadisku príjemne naladila na ďalšie hudobné čísla.

Program pokračoval krásnou poéziou, oživením ľudových tradícií a tónmi piesní v podaní účinkujúcich.

Hovori sa, že pieseň je most, ktorý spája všetkých ľudí. Takýto pomyselný most postavili seniory okresu Brezno pred 11. rokmi, keď sa po prvý krát uskutočnila spevácka prehliadka 11. ročník sa konal v obci Hronec. Podľa vyjadrenia zúčastnených sa podujatie vydarilo, za čo patrí naše poďakovanie všetkým účinkujúcim a všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli. Osobitne chcem poďakovať členom organizačného výboru, ktorí aktívne pracovali aby prehliadka bola pripravená na dobrej úrovni. Ďakujem členom DHZ Hronec, ktorí pomohli pri organizačno-technickom zabezpečení podujatia a v neposlednom rade poďakovanie patrí aj členom ZO JDS v Hronci za aktívnu spoluprácu.

Po desiatich úspešných ročníkoch Okresnej prehliadky speváckych skupín a sólistov seniorov okresu Brezno na Bacúchu sa táto prehliadka po prvý krát konala v našej obci. Pozvanie prijali spevácke skupiny seniorov zo ZO JDS obcí Bacúch, Braváčovo, Dolná Lehota, Jasenie, Valaská, Michalová, Pohronská Polhora, Polomka, Závadka nad Hronom, spevácka skupina ZO JDS z Brezna a nechýbala domáca „Dalarda“ z Hronca. Pozvanie i napriek mnohým pracovným povinnostiam prijali vzácní hostia – poslanec NR SR a pri-

SÚŤAŽ „O najchutnejší jánsky guláš a jánska vatra“

Nevynechali sme ani túto tradičnú akciu a 30. júna sa v športovom areáli stretlo 6 súťažných družstiev, ktoré sa rozhodli zabojsť o víťazstvo v súťaži „O najchutnejší jánsky guláš“

Súťažili tradičné družstvá - Základná organizácia Jednoty dôchodcov, Dobrovoľný hasičský zbor, Zlievareň liatiny Hronec Plus a nováčikovia - Potraviny COOP Jednota, Poľovnícke združenie Gajdoška a Pizzeria Hronka.

Členovia družstva okrem hlavnej súťažnej disciplíny - varenie gulášu plnili aj ďalšie súťaže: o najkrajšiu slzu vyronenú pri krájaní cibule - v tejto disciplíne jednoznačne zvíťazila Danka Syčová, ktorej obetavosť bola neporovnateľná s ostatnými súťažiacimi. Ďalšou súťažou bola umelecká tvorba - vrezávanie zo zemiakov. Fantázia súťažiacich bola prekvapujúca o čom svedčili finálne „umelecké diela“. Súťažiaci si popri varení aj zašportovali a to pri strieľaní na malú bránku a zahádzali si šípkami na terč.

Poslednou doplnkovou súťažou bola opäť vlastná tvorba, a to báseň alebo pieseň, v ktorej budú spomenuté slová „Guláš“ „Ján“. Aj s touto disciplínou si súťažiaci hravo poradili a vznikli básne, ktoré všetkých pobavili a potešili.

Prekvapenie súťažiacich bolo veľké, keď pri záverečnom počítaní bodov zistili, že víťazmi sú všetci.

Počas celého podujatia prebiehala súťaž „O najsympatickejšie súťažné družstvo“, keď prítomní diváci odovzdaním listka rozhodli o víťazovi, ktorým sa stalo družstvo DHZ v zložení - Rudko Kvietok, Anka Syčová a Ivetka Medvedová.

Hlavnú súťažnú disciplínu hodnotila 7 členná porota. Rozhodovanie bolo veľmi náročné. Nikto z porotcov nevedel koho guláš práve

ochutnáva. Pri záverečnom vyhodnocovaní najväčší počet hlasov získalo družstvo Pizzerie Hronka v zložení : Danka Syčová, Peter Chrastina a Lubomír Ťažký.

Všetci súťažiaci boli odmenení malým darčekom ako pamiatkou na príjemný a veselý deň. I napriek veľkej horúčave a silnému slniečku, ktoré sa na nás celý deň veselo usmievalo zvládli sme aj záver celého podujatia a pri tónoch známej ľudovej piesne „Na Kráľovej holi“ sme zapálili „Jánsku vatru.“

Zo života Materskej školy v HRONCI...

Ani sme sa nenazdali a zrazu bol tu deň, kedy sme sa lúčili s budúcnými prváčikmi a navzájom si priali krásne leto.

Školský rok 2011/2012 sa teda končí a mi môžeme rekapitulovať, čo v ňom bolo pozitívne či negatívne. Začnime od začiatku:

SEPTEMBER 2011

Školský rok 2011/2012 sa v materskej škole niesol v znamení zmeny v personálnom obsadení.

Na pracovnú pozíciu pedagogického zamestnanca (učiteľky) nastúpila Mgr. Ivanka Švejkovská. Ostatné pracovné pozície zostali personálne nezmenené.

Do materskej školy sa na základe písomných prihlášok zapísalo 17 detí vo veku od dvoch do šiestich rokov, z toho jedno dieťa s odloženou povinnou školskou dochádzkou, s ktorým pracujeme podľa osobitného vzdelávacieho plánu.

Pri príležitosti 85. výročia založenia „Dobrovoľného hasičského zboru“ obce Hronec sa slávnostne otvárala zrenovovaná budova požiarnej zbrojnice. V kultúrnom programe vystúpili aj naše detičky zo škôlky s básničkami, pesničkami a scénkou o šikovnom a silnom hasičovi. Deti za svoju snahu, za krásne a úsmevné vystúpenie zožali potlesk od prítomných a odmenou im bola aj sladkosť. Ale deti neprišli s prázdnyimi rukami. V materskej škole za pomoci učiteliek pripravili pre „hrončiansku zbrojnicu“ kreslený darček. Zarámovaný obraz darovali deti z materskej školy preto, aby skrášoval priestory novej zbrojnice.

Hasiči z Hronca.

V našej obci – je to tak, požiarnik je silný chlap. Keď sa oheň rozhodne A z malého sa veľký stane,

Náš odvážny požiarnik si svoju prácu zastane. Prajeme Vám naši milý veľa zdravia, veľa sily.

OKTÓBER 2011

Oktober sa ako každý rok niesol v znamení „Mesiaca úcty k starším“ a pre spestrenie edukačnej činnosti sme s deťmi absolvovali exkurziu do niekoľkých prevádzok v Hronci.

Ako prví sme navštívili pekára: počuli a videli sme toho neúrekom. Napríklad obrovskú pec na rožky, koláče a vianočky, stroj na miešenie cesta, špeciálne plechy, stroje na rožky, pec na chlebič a aj košíčky, kde chlebič kysne – kým sa vloží do pece na upečenie.

Ďalšou prevádzkou, ktorú sme navštívili bolo krajčírstvo, kde sme videli šijací stroj, rôzne látky na šitie kostýmov a iného oblečenia, obrovské množstvo nití rôznych farieb.

Posledné pracovisko, ktoré sme navštívili bola Modeláreň s.r.o. Hronec, kde sa deťom páčili veľké stroje rôzneho tvaru a slúžiace na rôzne druhy práce s drevom. Deti videli ako vyzerá hobľovačka, pásová píla, kotúčová píla, brúska, sústruh, stojanová vrtačka, stojanové frézy a CNC stroje.

Ďakujeme:

- pánovi Perichtovi za tpežlivý prístup pri vysvetľovaní o práci v pekárni
- pani Plevovej
- pánovi Konkolovskému za umožnenie vstupu do Modelárne s.r.o. Hronec

Mesiac október už každoročne patrí k tým, kedy navštívime špecializovaný dom „Tereza“ v Hronci s malým programom pre potešenie klientov a samozrejme nezabúdame ani na babky a dedkov, ktorých sme si uctili a potešili ich na besiedke v materskej škole. Po programe sme pre starých rodičov v spolupráci s celým kolektívom materskej školy pripravili malú hostinku. Za potravinový materiál na šaláty ďakujeme rodičom.

NOVEMBER 2011

V novembri sme plánovali „šarkaniádu“, ktorú sme ale neuskutočnili pre nepriaznivé počasie. Preto túto akciu presunieme a splníme v jarých mesiacoch.

DECEMBER 2011

December bol plný udalostí a akcií.

Šiesteho decembra sme v materskej škole privítali dlho očakávaného „Mikuláša“ a „Anjelika“ s plným košom sladkých balíčkov. S „Mikulášom“ a „Anjelom“ si detičky zatancovali tanček, zarecitovali básničky a pesničky o „Mikulášovi“

Počas ďalších decembrových dní sme sa začali pripravovať na najkrajšie sviatky v roku – Vianoce. Pani učiteľka s pani kuchárkou a samozrejme za výdatnej pomoci detí upiekli medovníčky, ktoré si deti aj vyzdobili. Už sme sa tešili, že si na medovníčkoch pochutnáme na vianočnej besiedke.

Pre deti veľkou zábavou bolo vyhánanie zlých síl z priestorov materskej školy. Pani učiteľka rozdala deťom metličky, detské rytmické nástroje a krikom, výskaním a riadnym rachotom deti vyhнали zlé sily z každej miestnosti materskej školy. No to bola sranda, deťom sa to veľmi páčilo.

Darčeky od Ježiška na nás čakali 16. decembra už ráno po príchode do materskej školy. Na deti „žmurkala“ obrovský balík, v ktorom bola veľká drevená stavebnica – železnica, ktorú celý deň podľa návodu skladali a keď ju poskladali, tak si to predstavte, že nám zapratala celú triedu. Deti ale nezabudli ani na svojich milovaných blízkych a obdarovali ich vianočným programom.

Advent, advent štyri sviece, prvá z nich sa zaťrblice.

A keď druhá, tretia zhorí, prinesieme stromček z hory.

A keď štvrtá horí ztíška, tešíme sa na Ježiška....

JANUÁR 2012

„Fasiangy a karnevaly ohlasujú príchod jari.

Kto je kto, nevie nik,

možno iba kúzelník.

Čáry, máry, čaruje,

všetkých čímsi maskuje.“

Na škôlkarskom karnevale sa deti vyšantili za doprovodu tanečnej hudby do sýta, všetky deti boli oblečené do masiek od výmyslu sveta, tancovali, spievali a potom sa hostili.

A tak prešiel prvý polrok školského roka. Veru sme to ani nezbadali, máme pocit, že čas plynie kozmickou rýchlosťou.

MAREC 2012

Ku konci marca, keď slniečko hreje silnejšie a začnú rásť prvé jaré kvietky, naše deti už vedia, že nesmieme zabudnúť vyniesť Morenu z obce. Tieto ľudové tradície dodržiavame už pravidelne.

APRÍL 2012

Pravidelnosťou sa pre deti stalo aj pripomenutie si „Dňa zeme a stromu“ na školskom dvore. V spolupráci s Ing. Kofirom a jeho kolegyňou Ing. Stehlovou deti zasadili nové druhy stromčekov na školskom dvore, dozvedeli sa nové informácie a poznatky o prírode všeobecne a potom sa hrali rôzne environmentálne zábavné hry.

Veľká vďaka patrí „ujovi“ Miškovi za to, že si rok čo rok na nás nájde čas a príde medzi nás. Sedemnásteho apríla sa v Brezne v základnej umeleckej škole konala prehliadka v speve ľudových piesní detí predškolského veku „Brezniansky slávik“, na ktorej sa z našej materskej školy zúčastnil Matúško Badinka. Aj keď bol zo všetkých súťažiacich detí najmladší a veru aj najmenší vystupoval suverénne a krásne zaspieval pesničku „Javorové husle“.

V apríli sme ešte stihli jednu peknú akciu, na

ktorú nás pozval obecný úrad. Na námestí Hrona silní chlapi postavili mája a naše deti prispeli veselým programom, plným ľudových hudobno - pohybových hier.

MÁJ 2012

Tento mesiac sme žili sviatkom mamičiek, prípravou naň. Vyrábali sme darčeky pre mamičky a učili sme sa rôzne pesničky a básničky, aby sme ich potešili aj na besiedke v materskej škole a v kinosále obce.

Ešte pred slávnosťou venovanou mamičkám sme si dopriali poldenný výlet spojený s opekaním špekáčikov. Na ranči vo Valaskej sa deti povozili na kobyľke Gine, videli kačiatka, húsatka a kuriatka. Mohli pohladkať koníka,

zahráli sa rôzne hry a na spiatocnej ceste do materskej školy veru aj trochu zmokli. Ale dažďik bol príjemný a nikto z nás neochorel. Ďakujem rodičom Ivanke Predajnianskej a Adrianke Végbovej za zorganizovanie tejto akcie a pomoc priamo na ranči.

JÚN 2012

Oslava Medzinárodného dňa detí sa v materskej škole musela preložiť pre nepriaznivú počasie, ale na oslave, ktorú usporiadal a organizoval obecný úrad v sobotu 2.6. počasie vydržalo a tak sa deti mohli do syta vyhrať a zasúťažiť si. Šašo Jašo sa deťom venoval a nai hrisku rozdával dobrú náladu. O všetko bolo výborne postarané, bola to veľmi pekná akcia.

V materskej škole sme si tiež urobili veselé, tanečné a súťažné dopoludnie hneď, ako nám to počasie dovolilo. V týždni od 18. 6. do 22. 6. sa niektoré naše deti zúčastnili plaveckého výcviku / chodilo ich desať/, kde bolo cieľom odbúrať u detí strach z vody v bazéne. Predstavte si, mali sme aj víťaza so zlatou medailou. Naš malý plavec Alexejko Petrovský sa naučil plávať bez plaveckých pomôcok, ale pani trénerka Mgr. Vičanová pochválila všetky deti za odvahu a výdrž.

14.6. sme sa už ráno tešili na cestovanie autobusom a na muzikálové predstavenie detí Základnej umeleckej školy Brezno pod názvom: „Čarodejnice“. Na muzikál nás pozvala ZUŠka, pretože s touto školou spolupracujeme už niekoľko rokov.

Posledný deň v školskom roku sme sa pred desiatou hodinou presunuli na obecný úrad, kde nás v obradnej miestnosti čakala veľká pamätná kniha. Po usadení detí /okrem budúcich prvákov/ a rodičov zaznela slávnostná hudba počas ktorej do obradnej miestnosti kráčali deti lúčiace sa s materskou školou, pán starosta Nemky, Bc. pani Gromusová, pani matrikárka Cipárová, pani Morová, členka Rady školy pri Materskej škole Hronec. po slávnostnom príhovore pána starostu predstavila všetkým prítomným pani Cipárová budúcich prvákov, ktorý sa s hrdosťou podpísali do pamätnej knihy a s radosťou prijali krásne balíčky plné pomôcok, ktoré využijú v základnej škole.

ĎAKUJEME Obecnému úradu v Hronci nie len za túto krásnu slávnostnú rozlúčku, ale za výbornú spoluprácu počas celého školského roku. Lenka Fačková, riaditeľka MŠ

3.MÁJA 2012 sa 7 členovia našej organizácie - p.Giertli, p. Macík, p. Maciková, p. Petrovská, p. Rešutík, p.Nemky a p.Záhurák, zúčastnili na športových hrách seniorov na Bacúchu. Súťažili v naseldovných disciplínach - beh, hod loptičkou, hod granátom, vrh guľou a hod váľkom. Súťažné disciplíny boli rozdelené na kategórie ženy a muži do 65 rokov a nad 65 rokov. Na braväcovskom ihrisku súťažiacich privítal p.starosta a pani predsedníčka OV JDS. Rozbehnutá súťaž bola prerušovaná dažďom a búrkou, ale ani rozmarné počasie nepokazilo seniorom dobrú náladu. Z ihriska bolo počuť nie len povzbudzujúce skandovanie, ale zaznel aj spev. Radosť hrončianskych seniorov bola veľká keďže sa nám podarilo obsadiť 8 bodovaných miest.

V behu na 150 metrov v kategórii žien nad 65 rokov získala 1.miesto Livka Petrovská a rovnaký úspech dosiahla aj v disciplíne - hod loptičkou. 3. miesto v disciplíne - hod váľkom obsadila Marcelka Maciková.

Športové hry seniorov

Mužom sa tiež darilo - v behu na 200 m zvíťazil p.Rešutík a 3.miesto obsadil p.Giertli, v hode granátom zvíťazil p.Giertli a 3. miesto patrilo p.Záhurákovi a vo vrhu guľou obsadil p.Giertli 2.miesto.

Všetkým zúčastneným ďakujeme za reprezentáciu našej organizácie.

Športové hry pokračovali krajskou

súťažou seniorov v Žarnovici a to 11. a 12.mája 2012. Okresnú organizáciu reprezentovala aj p. Lívia Petrovská a aj v tejto súťaži žala športové úspechy. V behu na 50 m a v hode váľkom zvíťazila, v hode loptičkou na cieľ obsadilo 2.miesto.

Našej členke Livke srdečne gratulujeme.

Edita Morová

Členovia ZO JDS v Hronci sa aj v tomto roku zúčastnili rekreačného pobytu v Turčianskych Tepliciach a v Dudinciach. Celkom 17 členov našej organizácie už využilo túto možnosť zotavenia a naberania nových síl a energie.

...najstarší obyvatelia Hronca si pamätajú a používali aj názov Tirolňa. Názov ulice nie je celkom bežný, skôr exotický. A ktorá ulica v Hronci je to vlastne? Pre nedečkavých máme zatiaľ odpoveď: Je to pôvodný názov dnešnej Jilemnického ulice!

Jilemnického a či kedysi Tirolská ulica sa začína nad námestím na vyvýšenine s názvom Na Bráne, pokračuje poza farský dvor a kostol, ponad cintorín a končí sa časťou Hronca známou pod názvom Kolónia.

Keď chceme vedieť o Tirolskej ulici viac, musíme sa preniesť skoro o 300 rokov dozadu – do 18. storočia.

VIAC ŽELEZA PRE CISÁROVNÚ

Rok 1740. Slovensko bolo vtedy súčasťou Rakúskej monarchie. Na trón práve neočakávanane nastúpila mladá cisárovná Mária Terézia a zistila, že štátna pokladňa je bez príjmov – prázdna. Treba do nej viac zlata, mincových kovov. Pritom monarchia Habsburgovcov vedie vojny s európskymi protivníkmi o svoje rakúske dedičstvo. Ohrozuje ju výbojný Prusko. Treba teda aj viac železa na zbrane. To je čoraz vzácnejšie. Všetky železiarske podniky monarchie, ktoré, ako kráľovský majetok, riadi Dvorská komora vo Viedni, dostanú príkaz zvýšiť svoju produkciu. Aj úradníci a všetci kráľovskí železrobotníci Cisársko-kráľovského železiarskeho handla v Hronci musia riešiť tento problém ... a aj ho na istý čas úspešne vyriešili. V Hronci sa začalo vo veľkom stavať, prestavovať. Zastaralé pece – nízke dúchačky v starej hute dosluhujú a nahrádzajú ich veľkokapacitné vysoké pece. Tie potrebujú na pohon hnacích kolies výkonnejších dúchadiel viac vodnej energie. A preto sa musel vykopáť skoro kilometer dlhý nový prírodný kanál – mašný jarok. Smeroval od hate pod kostolom do novej vysokopecnej maše na okraji Hronca (v priestore dnešného Technosu). A hlavne je potrebné oveľa viac železnej rudy. V širšom okolí Hronca objavili nové ložiská, otvorili nové bane.

PRICHÁDZAJÚ TIROLSKÍ BANÍCI

V roku 1740 komorské úrady presídlili do Hronca z inej časti monarchie – z rakúskeho Tirolska – skúsených baníkov. Tí poznali aj náročnejšiu ťažbu z hĺbky ťahtami oproti jednoduchšej ťažbe štôľňami zo svahu. Vedeli si poradiť aj s mohutným odčerpávaním vody, ktorá zvykla zaplavovať spodné poruby. Boli zručnejší v novších technológiách ťažby. A ťažba železnej rudy naozaj rýchlo vzrástla zo stoviek na tisícky púrov (púr = banská váhová jednotka, z nemeckého Pahr – fúrik, asi 75 kg).

Tirolskí baníci prišli do Hronca aj so svojimi rodinami. Pre kolonistov – zamestnan-

Domy a ľudia

cov c.- k. podniku postavili pod Vtáčnikom nové domy – celý obytný súbor. Rad 18 zrubových dreveníc vyrástol pozdĺž vtedy tam už existujúcej cesty, vedúcej z Chvatimechu popod Kopec, Vtáčnik a Baštu do starej huty na námestí. Ku každému domu patril kus záhrady. Domy dali dovtedy bezmennej ceste názov Tirolská ulica.

Tirolskí baníci pracovali predovšetkým v novootvorených miestnych baniach vo Fajľovej doline, v Hruškove, v Osrbli. Z Tirolskej ulice odbočuje cesta Za stenu, hore popod Vtáčnik a ďalej cez hrebienok do Rúdlovej, kde tiež bolo rozsiahle banské pole. Do súčasnosti sa pod Vtáčnikom zachovalo miesto ťahty Jozef, poznateľné podľa haldy (výsypu) na okraji lesa a podľa kruhovej stopy v teréne po konskom gápli – banskom výfahu. V Rúdlovej sú v lúčnom teréne znateľné stopy po otvorených štôľňach, kutacích jamách a výsypoch.

Aby bol dokonale využitý pracovný potenciál tirolských rodín, ženy baníkov boli zamestnané pri stavbe – kopaní už spomínaného mašného jarku. Z 200 „šichníkov“ tam pracujúcich bola až polovica žien. Rodiny si čoto priliepli k platom otcov. Ženy aj s deťmi

18 domčekov tirolských baníkov na kresbe hrončianskej huty z roku (1765)

Tirolská ulica

zvykli tiež pracovať pri baniach na povrchu, pri triedení a premývani vydolovanej rudy. Baníci z rakúskeho Tirolska v 18. storočí pomohli rozšíriť a zdokonaľiť ťažbu železnej rudy v okolí Hronca. Ich obydlia dali názov Tirolskej ulici.

OBOHATILI HRONEC

Tirolčania pomohli nielen priemyselnému rozvoju Hronca. Tirolsko je hornatý alpský kraj, hraničiaci s nemeckým Bavorskom, so severným Talianskom a Švajčiarskom. Kolonisti prišli do podobného „banského“ prírodného prostredia, len vymenili Alpy za Karpaty. Zeleň lesov, horské hrebene a údolia Nízkych Tatier a Slovenského rudohoria im pripomínali rodnú krajinu. Takisto ako Hrončania, vedeli, okrem práce v bani, obrábať aj ťažko získanú pôdu na ostredkoch. Medzi sebou tvorili pevné spoločenstvo, ako to býva u ľudí v horských regiónoch s citom pre vzájomnú pomoc. Ale takisto každé takéto spoločenstvo má svoje zvláštnosti – a tie tvoria výraznú odlišnú komunitu. Tirolčania priniesli so sebou do Hronca mnoho iného – iné zvyky, sviatky, odlišné oblečenie (najmä na nedeľnom ženskom kroji bolo čo obdivovať), ba aj iné jedlá. Svojou kultúrou Hronec obohatili. Svojimi obydliami rozšírili železiarsku osadu, podstatne vzrástol počet jej obyvateľov.

Tirolčania boli dobrí katolíci a zaslúžili sa v nasledujúcej generácii o vznik osobitnej hrončianskej farnosti. Pôvodne, ako všetci obyvatelia Hámorského Handla, patrili do valašianskej farnosti a chodili tam aj do kostola. Zo začiatku si priviedli so sebou aj svojho kaplána Jakuba Raszlera, ktorý im kázal v rodnom nemeckom nárečí. Ale už v roku 1787 s pomocou zamestnávateľa – komory vyrástol v Hronci prvý drevený kostol (v priestore starej huty na námestí). V roku 1788 Hronec, spolu s Osrbli, dostal svoju farnosť.

Ako čas ubiehal, Tirolčania v reči a vo zvykoch postupne splynuli s ostatným obyvateľstvom vo svojom okolí. Ich stopa zostala snáď len v niektorých nemeckých priezviskách obyvateľov Hronca.

TIROLSKÁ ULICA SA MENÍ

Z pôvodnej kolónie tirolských baníkov sa do súčasnosti na Jilemnického ulici zachovali len tri vedľa seba stojace drevené domčeky č. 417, 418 a 419. Prestavbou sú len pomerne málo narušené a využívajú sa na rekreačné účely.

Ostatné ich domy boli počas 19. storočia prestavané na murované, väčšinou s tradičnými

jednoizbovými bytmi. Niekoľko domov postavili na Tirolskej ulici aj po spodnej strane cesty.

Na Tirolskej ulici v dome t. č. číslo 415, ktorý je pekne zrenovovaný, sa v roku 1871 narodil Alojz Sokol, uhorský olympionik, atlét - bežec. Ako prvý Slovák reprezentoval Uhorsko na prvej olympiáde v Aténach v roku 1896. Jeho otec Jozef Sokol pracoval ako kreslič technických výkresov v mechanickej dielni hrončianskeho závodu.

V dome teraz číslo 412, v strede ulice, bola začas v období po prvej svetovej vojne krčma - hostinec. Navštevovali ju najmä mladíci z okolia. Obsluhovali tam pekné „kelnerky“, ktoré im na požiadanie poskytli „celé zaopatrenie“. Miestni muži mali do tohto hostinca od svojich manželiek prístup prísne zakázaný.

V medzierke, ktorou sa dá prejsť z Tirolskej ulice do cintorína, postavil v roku 1892 obyvateľ Jozef Čížik kaplnku - murovaný zastrešený stĺp s obrázkom sv. Trojice. Po čase

kaplnka neudržiavaná schátrala a zaslúžila by si rekonštrukciu.

Pomenovanie Tirolská ulica používali v Hronci až do veľkého dejinného zlomu po druhej svetovej vojne. Potom miestni komunisti vymysleli nový názov Jilemnického ulica, ktorý slúži dodnes. Učiteľ a spisovateľ Peter Jilemnický bol Čech, učil ale na Slovensku, aj písal po slovensky o slovenských robotníkoch. V Hronci nikdy nebol. Zdržoval sa síce v našom kraji, ale len na tvorivom pobyte v susednom Čiernom Balogu, kde zbieral materiál pre svoj román Kronika o protifašistickom odboji. Núka sa myšlienka vrátiť tejto ulici pôvodný názov. Presnejší a výstižnejší, aby to súviselo s bohatou priemyselnou históriou Hronca. Čo na to občania? Tirolská ulica by bol názov originálny a ani samotný Jilemnický by asi nebol proti. Veď takýto názov mieri tiež na poctivých robotníkov - tirolských baníkov, ktorí pomáhali šíriť slávnu železiarsku históriu obce.

Tri domčeky tirolských baníkov z roku 1740 na Jilemnického ulici v Hronci)

(nabudúce Prajský dom)
Martin Weiss

„ Nebezpečenstvo pre prírodu nie je v tom, že ju človek využíva, ale v tom, že ju využíva sebecky a bezohľadne .“

Ján Topencer st.

Prečo Zem potrebuje našu ochranu?

Pretože sme ju znečistili a Zem si sama nevystačí, pretože sa z nej stáva smetisko, pretože je naším domovom,...

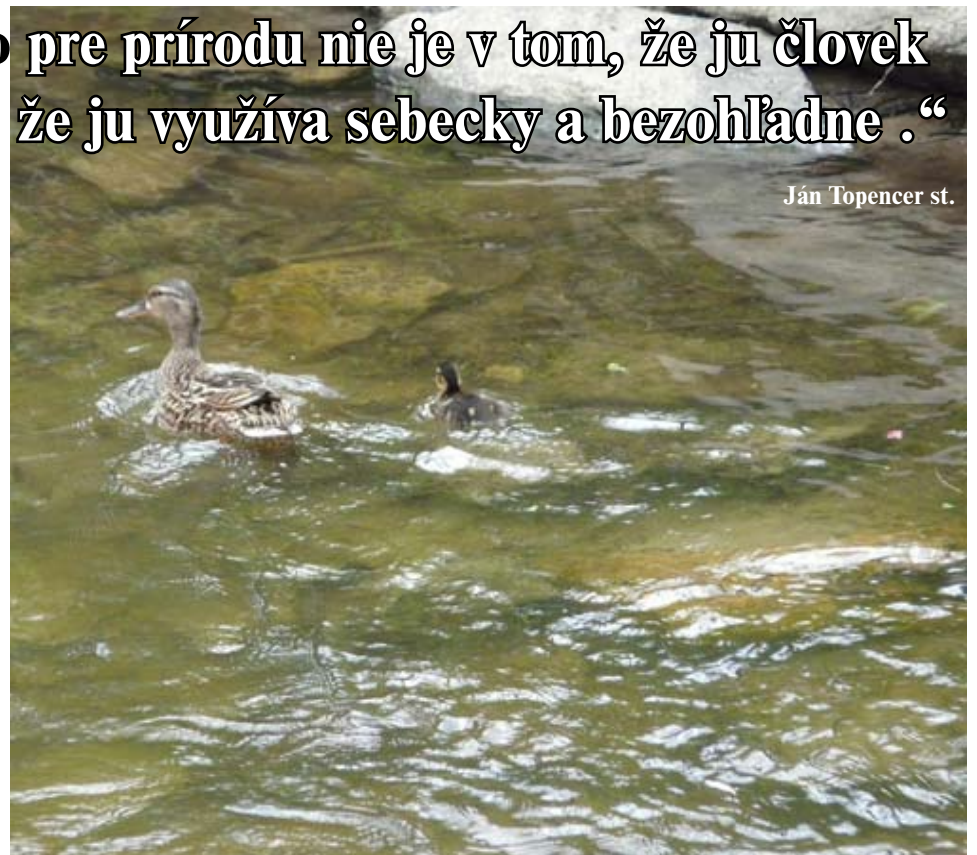
Modrá planéta Zem nás, ľudí, prijala s láskou. Prišli sme sem ako poslední. Mohli sme sa tu voľne pohybovať, všetko živé rešpektovať, žiť podľa prírodných zákonov, zušľachťovať ju, podporovať nádhernú harmóniu našej planéty.

Nazvali sme sa korunou tvorstva, považujeme sa za neobmedzených vládcov, bezhlavo a beztriestne zasahujeme do zákonov prírody.

Aký je výsledok? Čo sme s našou nádhernou planétou urobili?

Všade, kde sme vstúpili, úpadok, spúšť a smrť. Boj o moc, o vplyv, zabúdajúc, že všetko živé chce šťastne žiť.

Niekoľko ľudí už hľadá riešenia ako túto cestu drancovania, neobmedzenej moci peňazí, hrubej sily zastaviť. Ľudstvo na to schopnosti má, o čom svedčí aj záslužné podujatie pod názvom Vyčistíme si svoju obec, ktorého druhý ročník sa uskutočnil v našej škole dňa 3.apríla 2012. Vďaka spolupráci s obecným úradom sme čistili aj našu obec so žiakmi z Hronca. Čistili sme úseky pre deti zvládnuť. Odpadkov bolo neúrekom, vrecia sa rýchlo naplňali.

Na záver sme mali dobrý pocit z dobre vykonanej práce. Veľmi pekne sa chceme poďakovať všetkým dospelým, ktorí nám prišli pomôcť.

Veď osobný príklad si ceníme pri výchove mladej generácie najviac.

Náš pán starosta po celý čas pracoval s nami, na záver sa nám poďakoval a pripravil občerstvenie.

Už sa tešíme na ďalší ročník, na účasť stačočných ľudí, ktorým nie je ľahostajná čis-

tota našej obce. Ale nielen v apríli môžeme životné prostredie chrániť, zlepšovať, zveľaďovať, čistiť. Ako? Na potulky prírodou si pribaliť vrecko na odpadky ...

Rastliny, zvieratá, celá živá a neživá príroda potrebuje čoraz viac ochranu človeka. Nesmieme znečisťovať Zem, veď sa pozrite a porozmýšľajte a robte preto všetko, aby bola pekná a ešte krajšia.

O. Nemčáková

Obec Hronec, Komisia kultúry a školstva a Komisia pre šport a mládež pri Obecnom zastupiteľstve obce Hronec

Vás srdečne pozývajú

do športového areálu v Hronci na

PALACINĀOVÝ

MINIARBA

- súť až 3-členných družstiev v pečení palacínok v časovom limite - 1 hodina
 - pokus o vytvorenie nového rekordu v zjedení všetkých upečených palacínok
 - deti sa môžu vyšantiť na nafukovacom hrače, vychutnať si cukrovú vatu a zabaviť sa s rozprávkovými postavičkami Mickey a Minnie
 - pre dospelých je pripravená tanečná zábava pod holým nebom
- O občerstvenie a dobrú hudbu je postarané!!**

21.7.2012

t. j. v sobotu od 15,00 hod.

Zhodnotenie účinkovania nášho futbalového klubu v ročníku 2011-2012

ŠK HRONEC

Práve skončená sezóna sa nášmu mužstvu celkom vydala. Skončili sme na druhom mieste za postupujúcim Jasným, keď sme na toto mužstvo strácali len jediný bod. Nebyť niekoľkých zbytočných zaváhání, mohlo to byť ešte lepšie. Napriek tomu sa vytvorila dobrá partia, ktorá ťahala väčšinu sezóny za jeden povraz. Smer radi,

že naša hra prilákala do hľadiska na túto súťaž celkom dobrú divácku kulisu a že sme našou hrou aspoň trochu zaujali.

CELÁ SEZÓNA V ČÍSLACH:

Odohrali sme 26 zápasov, z toho sme 17 vyhrali, 4 krát sme remizovali a 5 zápasov sme prehrali.

Naše skóre 59:30. Najlepšími strelcami mužstva boli:

Cibuľa 12 gólov, Boroš, Náther – 6, Frimm – 5 gólov. Veríme, že v ďalšej sezóne, na ktorú sme začali prípravu, budeme pokračovať v nastavenom trende. Z kádra nikto neodchádza a pracujeme na jeho posilnení. Po ukončení sezóny sme sa zúčastnili turnaja na Helpe, kde sme obsadili druhé miesto po prehre s Partizánom Čierny Balog a víťazstvo nad účastníkom štvrtej ligy z Divína 3:1.

„Memoriál Janka Repku“

V sobotu 14.7.2012 sme zorganizovali tradičný turnaj venovaný pamiatke nášho hráča - „Memoriál Janka Repku“. Pozvanie prijali mužstvá z Valaskej, z Osrblia a z Heľpy.

Turnaj vyhrali hráči Valaskej, druhé miesto patrí Osrbliu a domáce mužstvo obsadilo 3.miesto.

Na záver sa ešte chceme aj touto cestou poďakovať Obecnému úradu za vytvorenie dobrých podmienok na fungovanie nášho oddielu a aj p. Poliakovi, že obetuje svoj voľný čas a aj nemalé finančné prostriedky.

Jaroslav Kocúr

OZNAM v dňoch od 23.7.2012 do 6.8.2012 MUDr. Kubiš z dôvodu čerpania dovolenky neordinuje.
Zastupovať bude MUDr. Dolinská vo Valaskej. Pri ošetrení je potrebné predložiť kartu poistenca.